

DRI upravljanje investicij, Družba za razvoj infrastrukture, d. o. o.

Dodatek št. 3

k dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila

za

**Vzpostavitev in vzdrževanje informacijskega sistema za celovito podporo
upravljanju z dokumentarnim gradivom in podporo javnemu naročanju**

Ljubljana, oktober 2022

V skladu s členoma 7 in 8 Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe (v nadaljevanju Navodil) naročnik objavlja odgovor na vprašanje ponudnika in spremembe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Odgovori na vprašanja ponudnikov:

Vprašanje 1: Naročnika pred vložitvijo zahtevka za revizijo pozivamo, da spremeni zahtevo glede kadra iz točke 4 na strani 14 razpisne dokumentacije, kjer je zahtevano, da je sodeloval pri vsaj enem referenčnem delu kot vodja delovne skupine za izvedbo dobave in namestitve PONUJENE strojne opreme.

Zahteva glede ponujene strojne opreme je nezakonita iz naslednjih razlogov:

strokovnjaki, ki vodijo namestitve strojne opreme, prehajajo med različnimi delodajalci, ki ponujajo rešitve različnih proizvajalcev, kar je dokaz, da jih že sami proizvajalci smatrajo za dovolj usposobljene, da lahko rokujejo z opremo drugega proizvajalca, saj gre za istovrstne tehnologije;

- večina IT projektov je hibridne narave, ko se povezuje oprema različnih proizvajalcev, ki jih strokovnjaki poznajo;

strokovnjak tudi sicer nima nič z dobavo strojne opreme, lahko se preverja samo njegova sposobnost namestitve. Še tako dober strokovnjak je bil lahko vključen samo v fazi namestitve, saj je dobavo izvajal njegov delodajalec. Za dobavo namreč niti ne rabiš biti strokovnjak s tega področja, ampak sposoben trgovec;

referenca v zadnjih desetih letih na področju informacijskih sistemov je sicer samo na videz odprta, saj se rešitev, ki je bila ponujena pred tremi leti (kaj šele desetimi leti), ne ponuja več danes, saj tehnologija med tem napreduje tako izrazito;

končno, gre za vprašanje poznavanja tehnologij. Kdo je naročnik, da bo osebi, ki ji proizvajalec opreme dodeli certifikat za specialno poznavanje tehnologije in rokovanje s to opremo, izjavil, da zanj kljub temu ni dovolj usposobljena, ker ima kljub certificiranemu znanju, potrjenemu s strani proizvajalca, referenčne posle na opremi drugih proizvajalcev in ne na ponujeni opremi;

Torej ne zahtevamo umika zahteve po izkušnjah vodje delovne skupine za izvedbo dobave in namestitve ponujene strojne, ampak samo potrditev, da naročnik umika zahtevo po referenci ponujene strojne opreme. V primeru, da naročnik temu ne bo sledil, zahtevamo celovito razveljavitev tehničnih specifikacij ter pripravo takšnih, ki bodo omogočale oddajo ponudbe z opremo vseh na trgu uveljavljenih proizvajalcev.

Odgovor: Naročnik v nadaljevanju podaja spremembo zahtev za kader pod št. 4 iz podčlena 3.2 (e) Navodil.

Vprašanje 2: Naročnika pozivamo, da iz javnega naročila izloči določilo, da so cene fiksne za celotno obdobje 6 let in vključi valorizacijsko klavzulo, saj gre v trenutnem

obdobju za izrazito močan element špekulacije, ki bo odločal o zmagovalcu javnega naročila. Zadnji inflacijski podatki kažejo na inflacijo v višini kar 10%. Na podmerilo cene torej ne bo vplivalo to, kdo bo dejansko najugodnejši, ampak tisti, ki bo v svoje stroške že vnaprej vračunal čim manj tveganj povišanja cen storitev. Ponudniki pa tega ne moremo oceniti natančno, ampak lahko ta tveganja opredeljujemo glede na subjektivne elemente (strah, pretekli podatki, novice,). To pomeni, da bo izbran tisti ponudnik, ki bo v ceni zajel tveganja, ki jih niti ne bo mogel obvladovati ali jih sploh ne bo zajel. Navedeno bo rezultiralo ali v tem, da projekt ne bo izvajan vseh 6 let ali da ne bo mogle biti izvajane po zadostni kvaliteti. Razpon možnih ponudbenih cen za isti predmet naročila zaradi nihanja cen na trgu je torej bistveno večji, kot razpon možnih ponudbenih cen v primeru konkuriranja ponudnikov brez elementov špekulacije. Torej bo naročnik storitve močno preplačal ali pa bo kvaliteta storitev bistveno nižja.

Menimo celo, da je stopnja nepredvidljivosti v primeru fiksne cene vzdrževanja za 6 let tako visoka, da objektivne primerljivosti ni mogoče zagotoviti in da bi bil iz tega razloga uspešen tudi zahtevek za revizijo. Menimo namreč, da se zakonitost posamezne določbe presoja glede na vsakokratne okoliščine in da v obstoječih razmerah dokumentacija brez jasnih in nedvoumnih določil o načinu prilagajanja cene ni skladna s temeljnimi načeli javnega naročanja, saj način izbora temelji na špekulacijah in ne na konkurenčnosti ponudnikov.

Tudi sicer v zadnjem obdobju opažamo visok porast postopkov javnih naročil, ki so neuspešni iz edina razloga, tj. ker so si ponudniki zaradi inflacijskih pričakovanj in naročnikove klavzule o fiksni ceni navedeno tveganje vračunali v ceno izrazito nesorazmerno. V kolikor bi naročnik omogočil spremenljivost cen skladno s Pravilnikom o načinih valorizacije denarnih obveznosti, bi v postopku pridobil realne tržne cene brez špekulacij in s tem tudi nižjo ponudbo.

Predlagamo, da naročnik pravilnost in tudi gospodarnost umika klavzule o fiksni ceni preveri neposredno pri drugih naročnikih, ki so vsi prepoznali smotrnost prilagoditve pogodbenih določil novim okoliščinam. Podjetja ne želimo ustvarjati dobička ali izgube s špekulacijami, ampak izključno z opravljenim delom in s ceno tega tudi pošteno tekmovati.

Odgovor: Naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni določil fiksne cene vzdrževanja. Iz objavljene dokumentacije je razvidno, da je naročnik fiksno pogodbeno vrednost določil le v pogodbi za vzpostavitev IS, v pogodbi za vzdrževanje IS pa je naročnik določil, da se cene na enoto revalorizirajo skladno s Pravilnikom o načinih valorizacije denarnih obveznosti, ki jih v večletnih pogodbah dogovarjajo pravne osebe javnega sektorja (Ur. l. RS, št. 1/04) in sicer z upoštevanjem indeksa rasti cen življenjskih stroškov.

Vprašanje 3: 1. Kvalificirani digitalni podpis na mobilnih napravah - v iOS in Android operacijskih sistemih - tehnično ni izvedljiv, saj uporaba KDP-jev hranjenih v mobilni napravi po uredbi eIDAS ne predstavlja zadostni pogoja za izvedbo kvalificiranega digitalnega podpisa, temveč omogoča napredni e-podpis. Za zagotovitev kvalificiranega digitalnega podpisa bi bila potrebna uporaba

osebnega kvalificiranega digitalnega potrdila (KDP) hranjenega na varnih nosilcih kot je npr. USB ključek, SIM kartica, pametna kartica ali uporaba HSMja (Hardware Security Module). Se za namene podpisovanja na mobilnih napravah predvideva tudi drugačen način (kvalificiranega ali naprednega) podpisovanja? Na primer:

podpisovanje s kvalificiranim digitalnim potrdilom za digitalno žigosanje izdan za DRI, pri čemer se uporabniki avtenticirajo preko DMS-ja?

podpisovanje s kvalificiranim digitalnim potrdilom za digitalno žigosanje izdan na ponudnika storitve e-podpisovanja, pri čemer se uporabniki avtenticirajo preko DMS-ja?

podpisovanje s pomočjo nove osebno izkaznice (eOS) preko mobilne naprave?

2. Ali je rešitev za e-podpisovanje lahko zasnovana v oblaku ali je striktno zahtevana on-premise rešitev? V kolikor bi v bodoče želeli oddaljeno podpisovati z zunanjimi deležniki, bi bila oblačna rešitev ustreznejša.

3. Lahko dodatno definirate razumevanje termina »paketno« pri členu 4.3.2 - »informacijska rešitev mora omogočati procesno ali digitalno podpisovanje vsebine dokumenta z uporabo kvalificiranih digitalnih certifikatov (posamezno ali paketno).« . Praksa oz. pravni nasvet namreč na področju paketnega (množičnega) podpisovanja različnih tipov dokumentov je, da lahko takšen način podpisovanja sčasoma privede to »nezavednega« podpisovanja posamičnih dokumentov (in s tem nepoznavanje dotične vsebine, ki podpisnik podpisuje) v paketu.

4. V kakšni meri je potrebna sprememba vizualizacije podpisa? Lahko posredujete kak primer?

- Odgovor:
- Ad 1: Naročnik v nadaljevanju podaja spremembo Poglavja 6 – Projektna naloga.
  - Ad 2: Naročnik zahteva on-premise rešitev.
  - Ad 3: Naročnik zahteva, da mora informacijska rešitev »omogočati« procesno ali digitalno podpisovanje vsebine dokumenta z uporabo kvalificiranih digitalnih certifikatov (posamezno ali paketno), kar pomeni, da je naročnik presodil, da bo v nekaterih primerih to zanj smiselno. Informacijska rešitev mora torej omogočati tudi paketno podpisovanje, podrobnosti pa bodo dogovorjene v fazi poslovne analize.
  - Ad 4: Naročnik zahteva možnost izbire položaja vizualizacije digitalnega podpisa, kar pomeni dinamično sprotno pozicioniranje podpisa na dokumentu s strani uporabnika.

Vprašanje 4: V pogojih za sodelovanje (točka 3.2.d.C) je zahtevana registracija ponudnika kot izvajalca digitalizacije pri Arhivu RS za storitve zajema gradiva v digitalni obliki za najmanj dva (2) naročnika.

V obrazcu Potrdilo o referenčnem delu Priloga 1/C zahtevate, da je ponudnik v okviru pogodbenih del za referenčnega naročnika digitaliziral fizično (papirno)

gradivo kot izvajalec digitalizacije vpisan v Register certificirane opreme in storitev pri Arhivu RS za storitve zajema gradiva v digitalni obliki.

Zanima nas, ali zadošča že registracija ponudnika kot izvajalca digitalizacije pri Arhivu RS oz. mora biti ponudnik vpisan tudi v Register certificirane opreme in storitev pri Arhivu RS za storitve zajema gradiva v digitalni obliki?

Odgovor: Naročnik od ponudnikov zahteva, da pogoj iz podčlena 3.2.d.C Navodil ponudnikom izkaže s potrjeno referenco, kot je v tej točki zahtevana. Nadalje mora ponudnik v skladu z zahtevo iz podčlena 3.2. (f) izkazati, da je registriran izvajalec storitev digitalizacije fizičnega gradiva pri Arhivu RS in ima storitev vpisano v Register elektronske hrambe (REH) Arhiva RS pod »Certifikacija«.

S predloženim certifikatom za storitev, bo ponudnik dokazoval zahtevo naročnika iz 3.2. (f) podčlena z Navodil ponudnikom.

Vprašanje 5: Naročnik je pri tehničnih specifikacijah za diskovno polje med drugim postavil naslednjo zahtevo:

- osnovno ohišje krmilnikov mora imeti rezerviran dodatni prostor za vgradnjo dodatnih dveh krmilnikov ob morebitni nadgradnji

Ali iz zgoraj zapisane zahteve za osnovno ohišje krmilnikov pravilno razumemo:

- da je zahtevana arhitektura krmilniškega dela diskovnega polja enovito osnovno ohišje z štirimi ležišči za krmilnike, v katerem sta dva krmilnika že vgrajena, dve ležišči pa sta prosti in na razpolago za morebitno naknadno razširitev še z dvema dodatnima krmilnikoma?

Odgovor: Zahtevana je arhitektura diskovnega polja, ki tvori celotno strukturo krmilnikov in diskovnih polic, v kateri sta dva krmilnika že dodana, z možnostjo morebitne naknadne razširitve še z dvema dodatnima krmilnikoma. Krmilniki so lahko tudi samostojne enote, ki logično tvorijo eno enoto ne glede na število krmilnikov (2,4). Naročnik skladno z navedenim odgovorom podaja spremembo projektne naloge.

Vprašanje 6: V razpisni dokumentaciji v poglavju-6 pri tehnični specifikacije 4.9.3 diskovni sistem zahtevate naslednje:

ohišje diskovnega sistema višine največ 12U (vključno z dodatnimi ohišji za diske) s priborom za vgradnjo v strežniško omaro - osnovno ohišje krmilnikov mora imeti rezerviran dodatni prostor za vgradnjo dodatnih dveh krmilnikov ob morebitni nadgradnji;

in tudi:

možnost vgradnje dveh dodatnih krmilnikov, ki z obstoječimi krmilniki tvorita celovit diskovni sistem in omogočajo delovanje v razmerju 25-25-25-25 % na posamezni krmilnik, pri čemer so krmilniki v načinu delovanja aktivno-aktivno in si enakomerno delijo kapaciteto in zmogljivost posameznega LUN-a;

Ali lahko ponudimo diskovni sistem, ki ni razširljiv z dodatnimi krmilniki (skupaj 4) na način da tvorijo en celovit diskovni sistem z vgradnjo v proste slotе obstoječega ohišja kot zahtevate, ampak tako, da je ponujen diskovni sistem lahko povezan omrežjem z drugim diskovnim sistemom v gručo oziroma cluster (si pa ne delita LUN-e v zahtevanem razmerju in krmilniki ne delijo obremenitve v zahtevanem razmerju)?

Odgovor: Diskovni sistem mora tvoriti en celovit diskovni sistem (ne gruče diskovnih sistemov) s podporo deljenja bremena na posamezne krmilnike znotraj enega diskovnega sistema v razmerjih 50-50 in ob nadgradnji na 4 krmilnike 25-25-25-25 %.

Spremembe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila:

Poglavje 1 Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe

Zahteva za kader pod št. 4 iz podčlena 3.2 (e) se spremeni tako, da glasi:

En vodja delovne skupine za izvedbo dobave in namestitve strojne opreme, ki mora izpolnjevati naslednji pogoj:

- v zadnjih desetih letih pred datumom objave predmetnega javnega naročila je sodeloval pri vsaj enem referenčnem delu kot vodja delovne skupine za izvedbo namestitve diskovnega sistema ponujenega proizvajalca.
- ima pridobljen veljaven industrijski certifikat ali veljavno potrdilo o opravljenem izobraževanju za ponujeni diskovni sistem.

Ponudnik je dolžan v ponudbi priložiti kopijo veljavnega certifikata.

Poglavje 6 Projektna naloga

Naročnik kot del tega Dodatka objavlja spremembe besedila v Projektni nalogi, kot sledi:

- v poglavju 4.3.1. na strani 63 se besedilo »Uporabniški vmesnik mora izpolnjevati zahteve odzivnega oblikovanja spletnih strani, tako da se uporabniški vmesnik vedno prilagodi napravi, s katero uporabnik dostopa do spletne strani. Funkcionalnost uporabniškega vmesnika se mora prilagoditi zaslonom na dotik in mora biti prilagojena za mobilne naprave na osnovi operacijskih sistemov iOS in Android. Taka funkcionalnost naj podpira vpogled v podatke neposredno v informacijsko rešitev, ogled dokumentov ter potrjevanje in podpisovanje dokumentov« nadomesti z besedilom »Uporabniški vmesnik mora izpolnjevati zahteve odzivnega oblikovanja spletnih strani, tako da se uporabniški vmesnik vedno prilagodi napravi, s katero uporabnik dostopa do spletne strani. Funkcionalnost uporabniškega vmesnika se mora prilagoditi zaslonom na dotik in mora biti prilagojena za mobilne naprave na osnovi operacijskih sistemov iOS in Android. Taka funkcionalnost naj podpira vpogled v podatke neposredno v informacijsko rešitev, ogled ter potrjevanje dokumentov«;

- v poglavju 4.3.1. na strani 63 se besedilo zahteve e) »zahteva se preprosta uporaba na mobilnih napravah (možnost pregleda, potrjevanja in podpisovanja dokumentov ter iskanje po metapodatkih) – uporabniška imenska trajna licenca za mobilni dostop za vse uporabnike« nadomesti z besedilom »zahteva se preprosta uporaba na mobilnih napravah (možnost pregleda in potrjevanja dokumentov ter iskanje po metapodatkih) – uporabniška imenska trajna licenca za mobilni dostop za vse uporabnike«;
- v poglavju 4.3.1. na strani 63 se pod zahteve e) doda zahteva »zahteva se možnost kasnejše nadgradnje s podporo podpisovanja dokumentov«.
- v poglavju 4.9.3.1. na strani 74 se besedilo zahteve »ohišje diskovnega sistema višine največ 12U (vključno z dodatnimi ohišji za diske) s priborom za vgradnjo v strežniško omaro - osnovno ohišje krmilnikov mora imeti rezerviran dodatni prostor za vgradnjo dodatnih dveh krmilnikov ob morebitni nadgradnji« nadomesti z besedilom »diskovni sistem višine največ 12U (vključno z dodatnimi ohišji za diske) s priborom za vgradnjo v strežniško omaro. Krmilniki so lahko samostojne enote, ki logično tvorijo eno enoto ne glede na število krmilnikov (2,4)«

DRI upravljanje investicij, Družba za razvoj infrastrukture, d. o. o.